

TALESEDDEL

Baggrund

Talepunkter til samråd den 14. september 2010 om auditørkorpsets rolle.

Samrådsspørgsmål X:

Mener ministeren, at det er tilstrækkeligt, at sager vedrørende danske soldaters mulige ansvar for drab på civile undersøges af auditørkorpset, uden at auditørerne selv er, hvor drabene er sket?

Taleseddel

Lad mig indledningsvis sige, at jeg finder det meget beklageligt, når civile uforvarende bliver ofre for militære operationer.

Lad mig dog samtidig slå fast, at der ikke er tale om drab, som spørgsmålet indikerer, men om civile omkomne.

Der er intet, der tyder på, at danske soldater bevidst har rettet angreb imod civile.

I disse sager er der altså ikke tale om, "at forsvaret afhører sig selv i drabssager, hvor danske soldater er "sigtet", som det har været fremme i pressen.

Det har da heller ikke været gjort gældende i den igangværende debat, at dansk militært personel skulle have forbrudt sig imod de internationale konventioner med det formål at såre eller dræbe civile.

Som det fremgår af min besvarelse på forsvarsudvalgsspørgsmål 276, er det praksis, at Forsvarets Auditørkorps inddrages i sager, hvor der er mistanke om civile omkomne i forbindelse med danske styrkers kamphandlinger.

Dette sker for at klarlægge det nærmere hændelsesforløb, herunder ikke mindst om danske styrker har handlet inden for de gældende regler for magtanvendelse.

Auditørkorpsets beføjelser følger af den militære retsplejelov og af den civile retsplejelov. Det er alene auditøren, der har kompetence til at efterforske militære straffesager og til at træffe afgørelse om tiltalerejsning (militær retsplejelov § 6 og 7).

Hvis der er behov – fx af ressourcemæssige eller efterforskningsmæssige grunde – skal Auditørkorpset [selvfølgelig] også kunne anmode om bistand fra militære myndigheder, herunder militærpolitiet fx til gennemførelse af bestemte efterforskningskridt. Sådan er ordningen tilrettelagt (militær retsplejelov § 8).

Men også, hvis det ikke på forhånd har været muligt at indhente auditørens bemyndigelse, kan militære myndigheder efter reglerne foretage ethvert såkaldt uopsætteligt efterforskningskridt.

Auditøren skal i så fald straks underrettes (militær retsplejelovs § 9).

Formålet med uopsættelige efterforskningskridt er netop at undgå bevistab i den tid, der går, inden auditørpersonel kan tage sig af sagen på stedet.

Udvalget bag den betænkning, som gik forud for lovforslaget om militær retsplejelov, lagde vægt på, at alene den militære anklagemyndighed i modsætning til tidligere skulle have kompetence til at efterforske militære straffesager.

Samtidigt var det for udvalget imidlertid ikke realistisk at forestille sig, at en uafhængig myndighed som Auditørkorpset helt kunne undvære bistand fra militære myndigheder i efterforskningen.

Det er derfor fastslået i den militære retsplejelov (§ 8), at militære myndigheder skal yde auditørerne bistand under efterforskningen.

Det er væsentligt at pointere, at det er auditøren, der også ved anvendelse af sådan efterforskningsmæssig bistand leder efterforskningen. De pågældende militærpolitifolk udfører deres arbejde på auditørens ansvar.

Der er derfor ikke tale om, at militærpolitiet forestår efterforskningen, men yder konkret bistand til efterforskningen.

Hvis personel fra militærpolitiet selv har været involveret i en episode eller hændelse, som giver anledning til undersøgelse, vil der efter omstændighederne kunne være tale om, at de pågældende er inhabile. Undersøgelsen vil i sådanne tilfælde blive foretaget af andet militærpolitipersonel.

Jeg ser derfor ikke noget problem i, at auditøren bemyndiger eller pålægger militærpolitiet ved den pågældende mission i udlandet at iværksætte efterforskning. Den modsatte opfattelse ville medføre risiko for tab af afgørende bevis.

Baggrund

Talepunkter til samråd den 14. september 2010 om auditørkorpsets rolle.

Samrådsspørgsmål Y:

Mener ministeren, at undersøgelsen vedrørende den dræbte 5-årige i oktober sidste år har været tilstrækkelig grundig, herunder i forhold til at afdække de nærmere omstændigheder omkring drabet?

Taleseddel

Indledningsvis vil jeg gerne understrege, at Forsvarets auditørkorps er en uafhængig efterforsknings- og anklagemyndighed under Forsvarsministeriet.

I hovedsagen er auditørkorpset opbygget på tilsvarende måde som den civile anklagemyndighed. Den militære anklagemyndighed er uafhængig af det militære kommandosystem.

Den undersøgelse, der blev iværksat i sagen om den omkomne 5-årige pige i oktober sidste år, er et godt eksempel på, hvordan Forsvarets Auditørkors arbejder i praksis.

Auditøren bemyndigede her militærpolitiet til at iværksætte efterforskning i forbindelse med den konkrete hændelse.

Soldaternes og lokalbefolkningens forklaringer blev derfor optaget af militærpolitiet umiddelbart efter hændelsen.

Hermed fik man de mest umiddelbare forklaringer og den bedste bevissikring.

Forklaringerne gav ikke auditøren anledning til at lade vidner genafhøre. Den endelige afgørelse af sagen blev truffet af auditøren i København.

Der er med andre ord ikke tale om, at militærpolitiet har truffet nogen selvstændig afgørelse. Deres opgave har alene været at sikre beviser.

DET TALTE ORD GÆLDER

Auditørens afgørelse blev endvidere i forbindelse med debatten i pressen offentliggjort. Herudover er den vedlagt min besvarelse af gårs dato på spørgsmål 320. Jeg vil derfor, for så vidt angår den konkrete sags nærmere omstændigheder, henvise til denne.

DET TALTE ORD GÆLDER

Baggrund

Samråd den 14. september 2009 vedrørende auditørkorpsets rolle

Samrådsspørgsmål Z:

Vil ministeren overveje at ændre den måde, straffesager undersøges på i militæret, så det sker helt uafhængigt af militæret?

Taleseddel

Den gældende militære retsplejelov, lov nr. 531 af 24. juni 2005, der blandt andet beskriver auditørernes og generalauditørens kompetencer og beføjelser, hviler på et grundigt og gennemarbejdet udvalgsarbejde.

Arbejdet foregik over en længere periode (5 år), og mandede ud i et udkast til lovforslag afgivet i enighed, der svarer til den nuværende lov.

Forslaget blev vedtaget af et stort flertal i Folketinget, nemlig Venstre, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, og Det Radikale Venstre.

Som jeg var inde på i min besvarelse af samrådsspørgsmål X, er der en god begrundelse for, at militære myndigheder efter bemyndigelse dels skal bistå auditøren i efterforskningsmæssige forhold, dels i visse tilfælde selv kan og skal foretage uopsættelige efterforskningskridt i militære straffesager.

Militære myndigheder skal bistå auditørerne og i visse tilfælde kan de foretage uopsættelige efterforskningskridt (militær retsplejelov § 8 og 9).

Dette ændrer jo ikke på, at det fortsat alene er op til den – af forsvaret uafhængige – militære anklagemyndighed at tage stilling til, hvordan sagen på baggrund af efterforskningen skal afgøres. Alternativt, om der skal efterforskes yderligere, inden der tages endelig stilling til sagen (militær retsplejelov § 6 og § 7).

DET TALTE ORD GÆLDER

Jeg mener ikke, at der er belæg for at sige, at "forsvaret undersøger sig selv", og finder derfor ikke grundlag for på nuværende tidspunkt at lægge op til en ændring af ordningen.

DET TALTE ORD GÆLDER